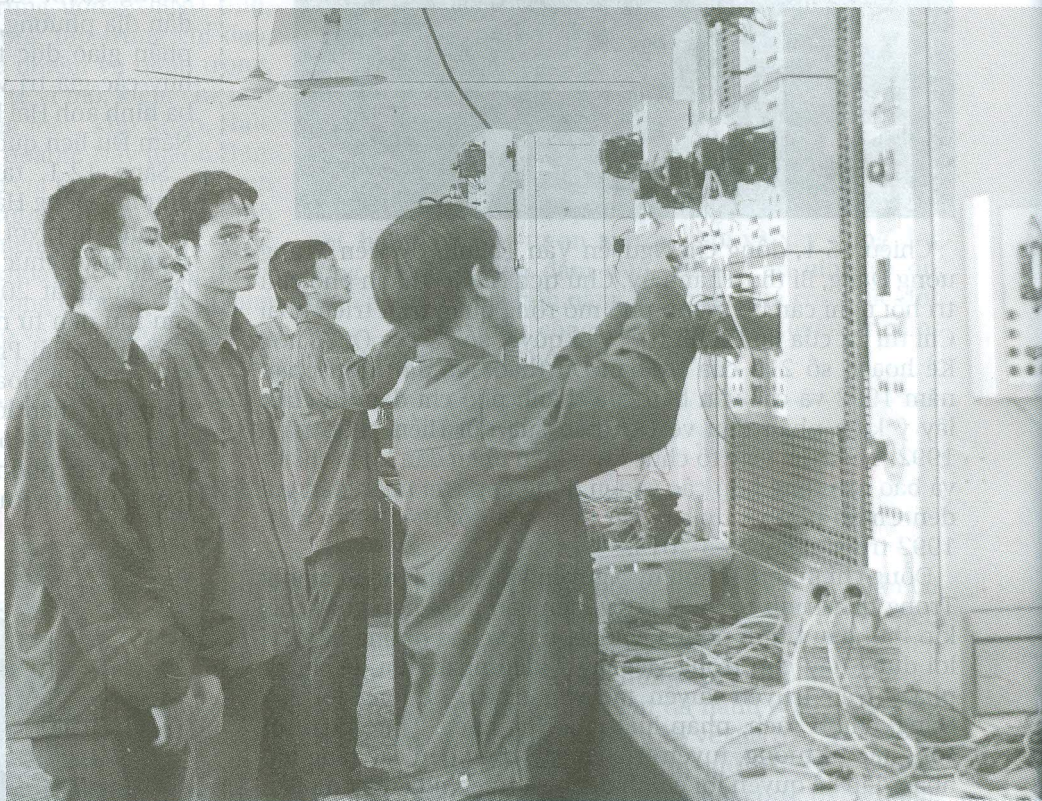


PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC PHỤC VỤ TÁI CẤU TRÚC NỀN KINH TẾ

Phù hợp với lựa chọn “xanh”

Nhằm nâng cao chất lượng tăng trưởng, bảo đảm yêu cầu phát triển thành phố nhanh, bền vững đến năm 2015, tầm nhìn 2025, tái cấu trúc nền kinh tế Hải Phòng đang là vấn đề đặc biệt quan tâm. Trong đó phát triển nguồn nhân lực cao phục vụ tái cấu trúc nền kinh tế thành phố được xác định là định hướng chiến lược quan trọng. Tuy nhiên, thực tế phát triển nguồn nhân lực của thành phố còn một số bất cập cần giải pháp khắc phục kịp thời.



Sinh viên Trường cao đẳng nghề Công nghiệp học môn điện máy trên thiết bị.

Ảnh: MINH HẢI

● HẢI AN

Mất cân đối trong cơ cấu nguồn nhân lực

Qua khảo sát thực tế của các ngành chức năng thành phố, những năm qua, mặc dù tốc độ tăng trưởng của địa phương khá nhanh nhưng chưa xứng với tiềm năng. Chất lượng phát triển kinh tế, xã hội, năng lực cạnh tranh còn thấp. Mức tăng trưởng chủ yếu theo chiều rộng (nhờ vốn đầu tư chiếm hơn 50%, trong khi tăng trưởng nhờ các nhân tố tổng hợp chỉ chiếm 27%). Nền kinh tế của

thành phố thiếu những ngành có quy mô lớn, giá trị tăng cao, có khả năng tham gia chuỗi giá trị quốc tế. Cơ cấu ngành công nghiệp bộc lộ một số bất hợp lý. Nhóm ngành lắp ráp, gia công giá trị gia tăng thấp. Công nghiệp phụ trợ chậm phát triển làm cho tỷ lệ nội địa hóa thấp, sức cạnh tranh kém. Tiềm năng du lịch biển chưa được khai thác tốt.

Từ thực tế trên dẫn đến nguồn nhân lực trong các ngành nghề có sự chênh lệch. Báo cáo của Sở Lao động, Thương binh và xã hội thành phố cho thấy, lao động trong ngành nông, lâm nghiệp và thủy sản chuyển dịch chậm. Cụ thể, khảo sát mới đây cho thấy

nguồn lực lao động trong nông nghiệp của thành phố chiếm 34,5%. Trong khu vực phi nông nghiệp, công nghiệp- xây dựng và dịch vụ, tỷ lệ lao động có trình độ chuyên môn thấp trong khi lao động phổ thông chiếm số lượng lớn. Nguồn nhân lực có trình độ chuyên môn trong những năm qua tăng về số lượng nhưng chất lượng chưa cao, thiếu chuyên gia giỏi trong một số lĩnh vực công nghệ cao. Theo số liệu tổng hợp của Sở Khoa học - Công nghệ Hải Phòng, thành phố vốn có thế mạnh về các ngành cơ khí, công nghệ vật liệu mới, công nghiệp chế biến... nhưng cán bộ có trình độ trên đại học chiếm tỷ lệ thấp

(trong công nghiệp chiếm 7%, công nghệ thông tin 6,8%, môi trường 2,24%, xây dựng 0,79%...)

Thực tế trong đào tạo nguồn nhân lực tại các trường học trên địa bàn thành phố trong những năm vừa qua thể hiện rõ sự mất cân đối. Trên địa bàn thành phố hiện có 4 trường đại học, 58 cơ sở dạy nghề đào tạo các trình độ sơ, trung cấp và cao đẳng. Mạng lưới các trường phát triển khá nhanh nhưng chất lượng đào tạo còn hạn chế. Hầu hết đào tạo nghề giống nhau, tập trung vào các nghề hàn, nề, điện dân dụng, lái xe. Một số ngành nghề kỹ thuật cao như điện tử, công nghệ viễn thông, phần mềm, ngành nghề truyền thống chưa được quan tâm đầu tư. Tại các trường đại học, một số ngành nghề chạy theo nhu cầu nhất thời như tài chính, kế toán, quản trị kinh doanh, ngân hàng, chỉ tiêu tuyển sinh khá lớn trong khi các ngành kỹ thuật, khoa học xã hội tuyển sinh “èo uột”. Chất lượng đào tạo ở các trường đại học và trường nghề chưa chú trọng đào tạo kỹ năng. Thực tế, nhiều sinh viên, học sinh tốt nghiệp các trường đại học hoặc trường nghề, nhưng để đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp vẫn phải đào tạo lại.

Nguồn nhân lực phù hợp với cơ cấu kinh tế “xanh”

Nằm trong cực tăng trưởng kinh tế quan trọng của đất nước, thành phố Cảng là đầu mối giao thông quan trọng, cửa ngõ ra biển của vùng kinh tế trọng điểm phía Bắc. Trong điều kiện kinh tế thế giới và đất nước gặp nhiều khó khăn, cảng đặt thành phố trước nhiều thách thức, đòi hỏi phải kịp thời tái cấu trúc nền kinh tế mới đáp ứng kịp yêu cầu phát triển. Nhân lực phục vụ tiến trình này càng trở nên cấp bách.

Mới đây, tại hội thảo khoa học về “Nhân lực cho tái cấu trúc nền kinh tế Hải Phòng” do Sở Khoa học-Công nghệ Hải Phòng phối hợp với Hội Khoa học phát triển nguồn nhân lực nhân tài Hải Phòng tổ chức, các nhà khoa học trung ương và thành phố đề xuất nhiều giải pháp thiết thực để phát triển nguồn nhân lực chất lượng, hiệu quả cho tái cấu trúc nền kinh tế thành phố.

TS Ngô Đăng Duyên, Phó chủ tịch

Hội Cựu giáo chức thành phố cho rằng: “Phát triển nguồn nhân lực phục vụ tái cấu trúc nền kinh tế thành phố nên tập trung vào việc tính toán hợp lý tỷ trọng cơ cấu ngành kinh tế của thành phố để phân bổ nguồn nhân lực phù hợp”. GS.TS Trần Hữu Nghị, Hiệu trưởng Trường đại học Hải Phòng khẳng định: “Phát triển nguồn nhân lực thành phố cần đặt trong mối tương quan chung của cả nước. Trước hết, phải khắc phục tình trạng mất cân đối về đào tạo nguồn nhân lực. Muốn vậy, cần xác định đâu là ngành nghề lợi thế cần khuyến khích phát triển, dự báo được nhu cầu nguồn nhân lực trong từng ngành nghề. Thành phố chủ trì hợp tác giữa doanh nghiệp và các trường để đào tạo đúng nhu cầu xã hội...”. Bà Lê Thị Tố Uyên, Phó giám đốc Sở Khoa học - Công nghệ đề xuất: “Hải Phòng nên chú trọng đầu tư mạnh cho nguồn nhân lực khoa học công nghệ và nhân lực chất lượng cao, từ đó hình thành nền tảng kinh tế tri thức, nâng cao hiệu quả đầu tư, tái cấu trúc, thúc đẩy nền kinh tế tăng trưởng nhanh...”. Ông Vũ Ngọc Phương, Chủ tịch Trung ương Hội khoa học phát triển nguồn nhân lực - Nhân tài Việt Nam cho rằng: “Hải Phòng có thể phát triển nhân lực ngành nông nghiệp kỹ thuật cao lấy việc

sản xuất nông sản sạch, xuất khẩu làm mục đích hướng tới, phát triển nhân lực cho các ngành dịch vụ trong lĩnh vực ngân hàng, xuất khẩu lao động...”

TS Nguyễn Văn Thành, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Thành ủy Hải Phòng nhấn mạnh, tái cấu trúc nền kinh tế phải trên cơ sở quy luật khách quan nhưng đồng thời phát huy được đặc thù, lợi thế của địa phương”. Đồng chí Bí thư Thành ủy đề cao yếu tố phát triển nguồn nhân lực cho tái cơ cấu nền kinh tế thành phố trên cơ sở hướng tới mục tiêu xây dựng mô hình cơ cấu kinh tế “xanh”, phát triển bền vững. Hướng lựa chọn cho tương lai của thành phố là phát triển một số ngành kinh tế “xanh” mũi nhọn như nông nghiệp hữu cơ, mô hình làng kinh tế dựa trên hệ sinh thái, đô thị, khu công nghiệp sinh thái, phát triển du lịch, dịch vụ sinh thái, công nghiệp tái chế..., phấn đấu mức đóng góp từ khu vực kinh tế xanh cho GDP tăng dần khoảng 10%, 20%, 30%..., tạo việc làm cho hàng triệu lao động. Để đáp ứng yêu cầu phát triển mô hình kinh tế xanh, mục tiêu chung của thành phố sẽ coi con người là trung tâm của sự phát triển, trong đó sẽ phát triển nhanh nguồn nhân lực chất lượng cao, chú trọng bồi dưỡng nhân tài...■



Học sinh Trường cao đẳng nghề Bắc Nam trong giờ học thiết kế áo khoác.